

Ewa Szarek-Waszkowska

Krzemienica, pow. Mielec. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 4, 102-103

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Badania prowadził mgr Wojciech Kuczkowski. Finansował WKZ w Bydgoszczy. Osada kultury łużyckiej z wczesnego okresu lateńskiego.

Stanowisko położone jest na piaszczystym, morenowym wyniesieniu, w pobliżu muru współczesnego cmentarza.

Przebadano powierzchnię około 300 m², na której odkryto i wyeksplorowano 12 jam o charakterze gospodarczym i 3 paleniska. Jamy kształtu owalnego o średnicy 0,80—1,90 m wypełnione były warstwą ciemnobrunatnej ziemi, w której tkwiły fragmenty polepy, węgielki drzewne oraz fragmenty naczyń. Ceramika zazwyczaj grubościenna, ręcznie lepiona, zawiera średnio- i drobnoziarnistą domieszkę schudzającą.

W owalnej jamie o średnicy 1 m, pod obwarowaniem kamiennym, w warstwie przepalanej ziemi, znajdowały się fragmenty dużego naczynia z dwoma uchami, talerz krążkowy o brzegach zgrubiałych oraz fragmenty dwóch innych naczyń. W pobliżu talerza umieszczony był róg jelenia ze śladami obróbki.

W wykopie IX na głębokości 30 cm odkryto jamę ze śladami wytopu rudy darniowej. Wypełniona była warstwami przepalanej ziemi, na przemian z warstwami polepy. W środkowej części jamy, glina miała wyciśnięte podłużne rowki. Ziemia w tym miejscu zabarwiona była na kolor intensywnej czerwieni (tlenek żelaza). W warstwach spalenizny znajdowały się duże fragmenty naczyń, których ścianki były wtórnie przepalone. Miąższość jamy dochodziła do 60 cm.

Odkryte 3 paleniska miały średnicę około 1 m. Utworzone były z polnych okrągłaków, zlepionych gliną. Gruba warstwa spalenizny oraz przepalone kamienie wskazują na dłuższy czas ich użytkowania. W paleniskach znaleziono fragmenty naczyń wtórnie przepalonych. W kierunku południowo-wschodnim od badanego stanowiska, w trakcie badań powierzchniowych natrafiono na obszarze 200 × 300 m na fragmenty ceramiki. Większość z nich jest grubościenna o chropowatej powierzchni. Prace na tym terenie będą prowadzone w przyszłym sezonie wykopaliskowym.

KRZEMIENICA, pow. Mielec

Muzeum Okręgowe w Rzeszowie

Stanowisko 1

Badania prowadziła mgr Ewa Szarek-Waszkowska. Finansowało Muzeum Okręgowe w Rzeszowie. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko kultury pomorskiej i osada z okresu wpływów rzymskich.

Przypadkowo odkryte stanowisko badano ratowniczo. Stanowisko położone jest w centrum wsi na działkach uprawnych w kierunku przysiółka Górki.

Zbadano powierzchnię 12 arów, na której odkryto 11 grobów kultury pomorskiej oraz jamę z materiałem typowym dla wczesnego okresu wpływów rzymskich, występujących na głębokości od 15 do 40 cm.

Na cmentarzysku znaleziono 6 grobów kloszowych. Dwa z nich zniszczone zawierały tylko resztki popielnicy i klosza. W pozostałych popielnica przykryta była misą i ustawionym do góry dnem kloszem, obok którego znajdowała się przystawka. Przystawki z reguły były różnej wielkości kubki z uchem, zdobione na załomie brzuśca i bardzo słabo wypalone.

Dwa groby nie posiadały kloszy lecz tylko popielnicę przykrytą w jednym wypadku misą, w drugim dolną częścią naczynia.

Grób Nr 4 był jamą o średnicy 4 m, miąższości 30 cm i płaskim dnem. Odkryto w niej 8 luźno ustawionych kamieni, zaś w jej północnej części ślady spalonych bierwion. Obok kamieni znajdowały się dwa skupiska spalonych kości ludzkich. Zbita, brązowo-czarna ziemia z wypełniską jamy zawierała dużą ilość węgla drzewnego, rozsypane bezładnie spalone kości i ułamki ceramiki.

KUNICE, pow. Myślenice

Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce

Badania prowadził Kazimierz Reguła. Finansowało Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce. Drugi sezon badań. Osada otwarta z późnego okresu lateńskiego.

Osada położona jest po lewej stronie Raby na łagodnym południowym stoku wzgórza. Przebadano teren o powierzchni 400 m². Pod warstwą humusu na głębokości 40 cm odsłonięto zgrupowanie 17 jam oraz 8 śladów po słupach. Jamy miały kształt kolisty (średnio od 0,90 do 2 m), owalny (średnio od 1,00—2,60 m) i prostokątny (wymiar 2,50 × 2 m). Podczas eksploracji zauważono, że niektóre jamy łączyły się w górnych partiach ze sobą, bądź wkopane były w inne, tego samego rodzaju obiekty. Wypełniska ich to ciemnopopielata warstwa próchnicy, zawierająca obok ceramiki późnolateńskiej także kawałki polepy, węgla drzewnych oraz kamieni. W profilu jamy miały pionowe względnie ukośne ściany zaś dna zagłębione były w całość od 0,50 do 1,24 m.

Przeznaczenie jam było różnorodne: jama prostokątna była zapewne śladem ziemianki mieszkalnej, 3 obiekty pełniły funkcję otwartych palenisk, pozostałe jamy służyły prawdopodobnie jako spichlerze lub zbiorniki na odpadki. Pomiedzy jamami i w najbliższym ich otoczeniu